

Seerumin metotreksaatin (S -MTX) määrittäminen muuttuu 30.3.2015

Tutkimus	2346	S -MTX	S -Metotreksaatti
Asia	Menetelmämuutos Näyteastiamuutos		
Johdanto	Laitte- ja reagenssitoimittajan tuki ja reagenssivalmistus loppuvat nykyiselle MTX:n tutkimuslaitteistolle. Tutkimus siirretään tehtäväksi saman diagnostiikka-toimittajan uudemman sukupolven laitteelle 30.3.2015. Samalla analysointipaikka muuttuu Lastenklinalta Kirurgisen sairaalan laboratorioon.		
Suorituskyky	Uusi ja nykyinen menetelmä korreloivat hyvin, $R^2 = 0.987$. Keskimäärin uudella menetelmällä saadaan -2.1% matalampia tuloksia kuin nykyisellä menetelmällä, mutta yli 0.4 $\mu\text{mol/l}$ pitoisuuksilla eroa on n. -5.5 %.		
Yhteyshenkilöt	lääkäri Janne Backman, janne.backman@hus.fi, 050 428 0997 kemisti Pasi Nokelainen, pasi.nokelainen@hus.fi, 050 428 7808		
Esivalmistelu	<p>Näytteiden ajoituksessa noudatetaan hoitavan lääkärin ohjeita. Näytteitä otetaan yleensä infuusion aloittamista seuraavana aamuna (noin 24 tunnin näyte), sitä seuraavana aamuna (noin 48 tunnin näyte) ja tarvittaessa vielä sitä seuraavana aamuna (noin 72 tunnin näyte).</p> <p>MTX-analyysin nopeuttamiseksi (sopivan näytelaimennoksen löytämiseksi), <u>tilaaja pyydetään vastaamaan</u> huolellisesti seuraaviin ATK:lla oleviin <u>esitetietokysymyksiin</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tutkimuksen tarkoitus 2. Lääkeannoksen määrä 3. Lääkeinfuusio aloitettu 4. Lääkeinfuusio lopetettu 5. Muu lääkitys 		

Jos pyyntöä ei tehdä suoraan atk-järjestelmään, vastaavat tiedot tulee merkitä paperiläheteeseen. http://huslab.fi/ohjekirjan_liitteet/lahetteet/laboratoriotutkimuslahetteet/

Jos näyte on erityisen kiireellinen, tilaajan tulee kirjoittaa näytteen tarrakorttiin **TEHTÄVÄ HETI** (ATK:lla tehtävän KIIRE-merkinnän lisäksi), kun näytteen ottaa tilaava yksikkö. Jos näytteen ottaa laboratorio, tilaaja kirjoittaa ATK:lla **Lisätieto laboratorioon** –kenttään **TEHTÄVÄ HETI**. Laboratorio lähettää nämä kiireenäytteet taksilla Kirurgisen sairaalan laboratorioon.

Näyteastia	Seerumiputki 5 ml, ei geeliä			
Näyte	0.5 ml seerumia (minimi 0.25 ml). Näyte on suojattava valolta. HYKS-lähialueelta näyte voidaan lähettää sentrifugoimattomana huoneenlämmössä, jos näyte on perillä samana päivänä. Muualta näyte lähetetään eroteltuna 2-8°C:ssa, jos perillä seuraavana päivänä, tai muussa tapauksessa pakastettuna.			
Menetelmä	Immunokemiluminometria, CMIA			
Tekstiheys	Arkisin, tarvittaessa päivystysaikaan ja viikonloppuisin			
Tulokset valmiina	Samana päivänä.			
Tulkinta	Menetelmän määrittäjäraja, 0.05 µmol/l pysyy samana, eikä tulkinnassa tapahdu menetelmävaihdoksen takia muutoksia verrattuna aikaisemmin ohjekirjassa ilmoitettuun tietoon. http://huslab.fi/ohjekirja/index.html HUOM! Mikäli potilas on saanut glukarpidaasilääkitystä (Voraxaze-liuos) metotreksaatin hajoittamiseksi, myös metotreksaatin uusi immunokemiluminometrisen määrittäjämenetelmä antaa liian korkeita metotreksaattipitoisuuksia! Tämä johtuu metotreksaatin metaboliatuote DAMPAn korkeista pitoisuuksista ja ristireaktiosta immunologisen määrittäjämenetelmän kanssa. Tämän vuoksi suositellaan, että leukovoriinin annos lasketaan ennen Voraxaze-hoitoa mitatun plasman metotreksaattipitoisuuden perusteella. DAMPAn puoliintumisaika on 9-12 tuntia, ja DAMPA voi häiritä analyysimenetelmää jopa yli viikon ajan glukarpidaasihoidon jälkeen.			
Tiedustelut	Kirurgisen sairaalan laboratorio puh. 050 427 0160			
Allekirjoitukset	Pasi Nokelainen kemisti HUSLAB Kirurgisen sairaalan laboratorio puh. 050 428 7808	Annukka Paju kemisti HUSLAB Meilahden sairaalan laboratorio puh. 050 427 4995	Janne Backman professori, ylilääkäri HY ja HUSLAB Kliininen farmakologia puh. 050 428 0997	Maria Raitakari ylilääkäri, vastuualuejohtaja HUSLAB Kliininen kemia ja hematologia puh. 050 513 0995

HUSLABin tutkimustiedotteet julkaistaan osoitteessa http://huslab.fi/ohjekirjan_liitteet/tutkimustiedotteet/

Samasta osoitteesta voi tilata uusista tiedotteista ilmoittavan sähköposti-ilmoituksen tai RSS-syötteen.